

111-008

วหลายหน้าที ในภาษาไทย

นางพิมพ์ บำรุงสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2515

115889889

008330

Q

POLYFUNCTIONAL WORDS IN THE THAI LANGUAGE

Mrs. Pimpa Bumroongsook

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of the Thai Language
Graduate School
Chulalongkorn University

1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมชาย งามวิจิตร
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

สมชาย งามวิจิตร
..... ประธานกรรมการ

สมชาย งามวิจิตร
..... กรรมการ

สมชาย งามวิจิตร
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : คำหลายหน้าที่ในภาษาไทย

ชื่อ : นางพิมพ์ บำรุงสุข

แผนกวิชา : ภาษาไทย

ปีการศึกษา : 2514

บทคัดย่อ

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่า คำหลายหน้าที่ แต่ละคำในภาษาไทย สามารถทำหน้าที่อะไรในประโยคใดบ้าง และศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายของคำหลายหน้าที่เมื่อทำหน้าที่ต่างกัน ข้อมูลที่นำมาศึกษานั้น เก็บรวบรวมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวันในกรุงเทพฯ

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า คำหลายหน้าที่ อาจจะแบ่งตามจำนวนหน้าที่ ได้เป็น 3 ประเภท รวม 38 หมวด คือ ประเภทที่ทำหน้าที่ได้ 2 อย่าง มี 19 หมวด ประเภทที่ทำหน้าที่ได้ 3 อย่าง มี 13 หมวด และประเภทที่ทำหน้าที่ได้ 4 อย่าง มี 6 หมวด คำหลายหน้าที่อาจจะแบ่งตามลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมาย เมื่อทำหน้าที่ต่างกันได้เป็น 2 ประเภท ซึ่งอาจจะแบ่งเป็นประเภทย่อยได้อีกรวม 7 ประเภท

ผลการวิจัย ได้เสนอเป็น 5 บท คือ บทที่หนึ่ง เป็นบทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา และความมุ่งหมายของการวิจัย บทที่สอง กล่าวถึงคำจำกัดความของศัพท์เฉพาะ บทที่สาม กล่าวถึงหมวดคำที่เกี่ยวข้องกับคำหลายหน้าที่ และการแบ่งหมวดคำหลายหน้าที่ บทที่สี่ กล่าวถึงลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายของคำหลายหน้าที่เมื่อทำหน้าที่ต่างกัน บทที่ห้า สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องลักษณะของภาษาไทย ได้ศึกษาเรื่องคำคนละคำ ซึ่งพ้องทั้งรูปและเสียง ที่มี ความหมายต่างกันว่า สามารถทำหน้าที่อะไรใดบ้าง และ มีที่ใช้อย่างไรบ้าง

ในตอนท้าย เป็นภาคผนวก ซึ่งได้รวบรวมรายการค่าหลายหน้าที่ทุกค่าของแต่ละหมวดไว้ พร้อมควยตัวอย่าง.

4

THESIS TITLE : Polyfunctional Words in the Thai Language
NAME : Mrs. Pimpa Bumroongsook
DEPARTMENT : The Thai Language
ACADEMIC YEAR : 1971

ABSTRACT

It is the aim of this thesis to study the functions of each of the polyfunctional words in the Thai language as they are used in sentences and also to study the semantic relations of these words in their various functions. A study of the everyday conversation of people who use the Bangkok dialect along with the Dictionary of The Royal Institute (1950) provided most of the data contained in the work.

It has been found that the polyfunctional words in the Thai language may be divided into 38 classes according to the combinations of the functions they perform, and that these 38 classes can be divided in 3 groups according to the number of functions the words in each group perform: the first group, containing words with 2 functions, is comprised of 19 classes; the second group, containing words with 3 functions, is comprised of 13 classes; the third group, containing words with 4 functions, is comprised of 6 classes. Polyfunctional words may also be classified into 2 types on the basis of their semantic relations

in their various functions, and these 2 types may be further sub-divided into a total of 7 sub-types.

This thesis is divided into 5 chapters: the first chapter is an introduction and deals with the scope and purpose of the thesis; the second chapter defines the terms used in this thesis; the third chapter deals with word-classes relevant to polyfunctional words and with their classification; the fourth chapter deals with the semantic relations of polyfunctional words in their various functions; the fifth chapter is a conclusion. In it, it is suggested that further research should be conducted to discover the usages and functions of homonyms in Thai which are identical in spelling.

The last part of the thesis comprises an appendix classifying all the polyfunctional words studied in this thesis into their respective classes and sub-classes together with examples illustrating the uses of each word.

กติกกรรมประกาศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมงานวิจัยเรื่องนี้ ได้กรุณาให้ความเอาใจใส่โดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย และกรุณาให้คำแนะนำอันทรงคุณค่าตลอดเวลาการทำวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ และ อาจารย์ ดร. กาญจนานาคสกุล ยังได้กรุณาแนะนำ ตรวจ และแก้ไขส่วนบกพร่องในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่าน เป็นอย่างสูง

อาจารย์ ดร. อุดม วโรตม์ลึกขจิตต์ คืออาจารย์อีกท่านหนึ่งที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้.

พิมพ์ บำรุงสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิจกรรมประกาศ	๘
บทที่	
1. บทนำ	1
2. คำจำกัดความของศัพท์เฉพาะ	12
3. หมวดคำหลายหน้าที่	22
ตอนที่ 1. หมวดคำที่เกี่ยวข้องกับคำหลายหน้าที่	23
ตอนที่ 2. การแบ่งหมวดคำหลายหน้าที่	32
4. ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำหลายหน้าที่	61
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก รายการคำหลายหน้าที่ทุกหมวด พร้อมควยตัวอย่าง	113
ประวัติการศึกษา	332

